



5. Spraakoefeningen.

1. Het werken aan gedichten en spraak*
2. Stemoefeningen
Allerlei spraakoefeningen.*
3. Tongbrekers
Moeilijke spraakoefeningen*
4. Oefeningen die te maken hebben met de klas:
ik denk daarbij aan stafrijm voor de vierde klas,
hexameters voor de zesde klas.
5. Het werken aan vokalen en consonanten
Ook hier biedt ‘Het groene boekje’ vele oefeningen.
6. Allerlei spraakoefeningen vanuit de vreemde talen
7. Het werken aan het spreken van en lopen op verschillende grondritmen:

anapest, V V ___ (kort, kort, lang)
 dactylus, ___ V V (lang, kort, kort)
 trocheus, ___ V (lang, kort)
 jambus, V ___ (kort, lang)

In “Het groene boekje”: “Gedichten, spreuken en oefeningen”, staan vele bruikbare spraakoefeningen en gedichten.

5.1. Werken aan spraak en gedichten.

1. *Spraak en concentratie:*

Spraakoefeningen kunnen veranderen in concentratieoefeningen door eenvoudige opdrachten te verbinden aan de betreffende oefening. Een aantal voorbeelden:

- allen spreken de oefening
- alleen degenen met bruine schoenen spreken de oefening.
- alle woorden waarin een bepaalde klank voorkomt worden niet uitgesproken
- meerlettergrepige woorden klappen
- kinderen individueel of in groepen laten spreken. Wanneer de leerkracht een, vooraf afgesproken, signaal laat horen veranderen de beurten; een andere groep gaat door met spreken.

2. *Werken aan de polariteiten.*

Vanuit eenvoudige gedichten en spraakoefeningen kan men werken aan het gebruiken van polariteiten in het spreken:

- luid spreken en zacht spreken
- snel en langzaam spreken
- hoog en laag spreken

3. *Spraak vormen.*

Buiten het werken aan spraakoefeningen, die in het volgende hoofdstukje gegeven worden, kan men middels eenvoudige opdrachten werken aan de uitspraak van consonanten en vokalen.

Bijvoorbeeld:

- het weglaten van vokalen uit een spraakoefening
 - het vervangen van een consonant door de andere
- Hiervan wordt op de volgende pagina een voorbeeld gegeven.



Een eenvoudige spraakoefening:

Met rammelende ransels
Op hun ronde ruige ruggen
Rennen roekeloze rovers
Over ruwe rauwe rotsen.

Alle r's worden k's.

Met kammelende kansels
Op hun konde kuige kuggen
Kennen koekeloze kovers
Over kuwe kauwe kotsen.

Alle k's worden sch's.

Met schammelende schansels
Op hun schonde schuige schuggen
Schennen schoekeloze schovers
Over schuwe schauwe schotsen.